

بررسی قواعد فقهی موجود در رفع وسواس

سیده معصومه دستغیب^۱، دکتر محمدجواد سلمانپور^۲

۱- کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی از دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز

۲- دانشیار گروه فقه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز

چکیده

وسواس در عبادت یکی از بیماری‌های روانی است که قشر مذهبی جامعه مستعد ابتلاء به آن هستند. دین اسلام عامل وسواس را وسوسه‌های مکرر شیطان و تبعیت پی‌درپی از آن‌ها معرفی میکند. اسلام برای دفع و رفع وسواس در مراحل مختلف برنامه‌های متعددی دارد و راهکارهای آن تمام زندگی فرد را در بر می‌گیرد. اما فقه مصطلح نیز ظرفیت‌های بسیاری برای دفع و رفع وسواس در مراحل مختلف بیماری دارد. از جمله راهکارهای مولوی اسلام استفاده از قواعد فقهی موجود است. در این تحقیق تمرکز خود را بر روی وسواس در عبادات که گوشه‌ای از وسواس عملی است معطوف کرده‌ایم. هدف تحقیق بررسی قاعده‌های لاجرح، لاضرر، لاشک لکثیر الشک، تسهیل، اصالت طهارت، فراغ و تجاوز و اصالت صحت و چگونگی استفاده از این قواعد در دفع و رفع وسواس‌های موجود در عبادات است. روش تحقیق به صورت توصیفی، تحلیلی و بر اساس اطلاعات گردآوری شده می‌باشد و روش جمع‌آوری اطلاعات، کتابخانه‌ای است. پس با به کارگیری قواعد موجود که برخی جنبه رخصتی و برخی عزیمتی دارند، وسواس در عبادات به وجود نمی‌آید و یا در صورت وجود، رفع میشود. **واژگان کلیدی:** وسوسه، وسواس، شیطان، راهکار فقه، قاعده فقهی